

مارس ۲۰۲۶

گزارش ماهیانه پایش و تحلیل قیمت مواد غذایی

پیام‌های کلیدی

در ماه فوریه سال ۲۰۲۶ قیمت جهانی غلات با وجود روند غیر یکنواخت قیمت ذرت در کشورهای عمده صادر کننده و همچنین افزایش نسبی قیمت گندم که با وجود عرضه مناسب به واسطه بروز ریسک‌های آب و هوایی، اختلال در حمل و نقل و ریسک‌های ژئوپولتیکی روندی تقریباً ثابت را طی نموده است. در مقابل، ثبات تقاضا برای برنج‌های وارسته باسماتی و ژاپونیکا منجر به افزایش اندک قیمت برنج شده است. همچنین شاخص قیمت دانه‌های روغنی، کنجاله و روغن نباتی نیز روندی افزایشی را به ثبت رسانده است.

هشدار در خصوص قیمت‌های داخلی

در بازارهایی که روند قیمت در آن‌ها توسط فائو مورد بررسی قرار گرفته است، قیمت غلات دانه درشت در ماه فوریه و نسبت به ماه ژانویه سال ۲۰۲۶ به طور عمومی ثابت بوده یا روندی کاهشی را به ثبت رسانده است. تنها روندهای استثنا مربوط به مناطق آمریکای مرکزی، شرق آفریقا و بخشی از منطقه غرب آسیا می‌باشد که قیمت‌ها به دلیل وقوع شرایط متفاوت شاهد روندهای غیریکنواخت بوده‌اند. در جمهوری اسلامی ایران کاهش ارزش پول ملی باعث شده است که قیمت غلات به سطح جدیدی افزایش یابد؛ در حالی که در کشور پاکستان قیمت گندم رکورد جدید را ثبت نموده و بالاترین سطح خود رسیده است. در کشور سومالی، قیمت غلات دانه درشت به دلیل عدم برداشت محصول در فصل کشت دیر (Deyr) به شدت افزایش یافته است. در کشورهای سودان جنوبی و سودان نیز تداوم درگیری نظامی و چالش‌های پایدار اقتصاد کلان منجر به افزایش غیر عادی قیمت غلات دانه درشت شده است.

آدرس: اتاق بازرگانی ایران، طبقه سوم ساختمان جدید، گروه اقتصاد کشاورزی مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب.

مترجم: محمد مهدی فارسی علی آبادی

تلفن: ۴۳ و ۸۵۷۳۲۸۵۵-۰۲۱ دورنگار: ۸۸۸۲۵۱۱۱ آدرس سایت: <http://awnrc.com>

روند غیریکنواخت قیمت ذرت و افزایش قیمت گندم با وجود عرضه قابل توجه محصول و افزایش نسبی قیمت برنج در ماه فوریه ۲۰۲۶ (۱۲ بهمن تا ۹ اسفند)

مبنای دلار معامله می‌شوند به دلیل افزایش ارزش یورو در مقابل دلار و همچنین بروز محدودیت‌های حمل و نقل ناشی از تداوم شرایط آب و هوایی مرطوب در حدود ۲.۳ درصد افزایش یافته است. در کشور روسیه نیز قیمت گندم به واسطه افزایش ارزش پول ملی و محدودیت‌های فصلی حمل و نقل افزایش یافته است.

میانگین شاخص قیمت برنج فائو در ماه فوریه سال ۲۰۲۶ به ۱۰۳.۲ رسیده که نسبت به ماه ژانویه افزایش یافته است؛ این افزایش اندک شاخص قیمت ناشی از تداوم تقاضای پایدار برای وارپته‌های باسماتی و ژاپونیکا می‌باشد. قیمت برنج وارپته ایندیکا در ماه ژانویه سال ۲۰۲۶ به دلیل رونق اندک معاملات به دلیل برگزاری جشن‌های سال نو و همچنین تأمل تجار برای برداشت محصول در کشورهای هندوستان، تایلند و ویتنام در سطح قاره آسیا ثابت بوده یا اندکی کاهش یافته است. در ایالات متحده آمریکا با وجود فروش محصول در بازارهای کلمبیا و عراق به دلیل عدم وجود تقاضای قابل ملاحظه از سوی سایر خریداران و همچنین رقابت شدید با کشورهای صادرکننده منطقه آمریکای جنوبی قیمت غلات دانه بلند شاهد روند نزولی پایداری بوده است.

در ماه فوریه سال ۲۰۲۶ تمامی شاخص‌های قیمتی که به نوعی به دانه‌های روغنی مربوط می‌شوند روندی افزایشی داشته‌اند. شاخص قیمت دانه‌های روغنی و کنجاله دانه‌های روغنی در مقیاس ماهیانه به ترتیب ۲.۴ و ۴ واحد افزایش یافته و نسبت به مدت مشابه سال گذشته نیز ۵.۶ درصد افزایش یافته است.

قیمت جهانی ذرت در ماه فوریه سال ۲۰۲۶ در کشورهای مختلف صادرکننده این محصول و با وجود عرضه قابل توجه روندی غیریکنواخت داشته و نوسانات قیمتی محدودی را به ثبت رسانده است. قیمت پایه ذرت ایالات متحده آمریکا به دلیل افزایش تقاضای بین‌المللی در مقیاس ماهیانه ۳.۲ درصد افزایش یافته است. افزایش هزینه حمل و نقل به دلیل بروز شرایط یخبندان که روند حمل و نقل داخل سرزمینی را در برخی از مناطق مختل نموده است از جمله دلایل افزایش قیمت ذرت است. قیمت ذرت در کشور اوکراین به دلیل افزایش تمایل خریداران از کشورهای اتحادیه اروپا و ترکیه، روندی افزایشی را به ثبت رسانده به طوری که قیمت این محصول در ماه فوریه نسبت به ماه ژانویه سال ۲۰۲۶، ۱.۸ درصد افزایش یافته است. در مقابل قیمت ذرت در کشور آرژانتین به دلیل تلاش بازرگانان برای به فروش رساندن محصول، قبل از ایجاد مازاد عرضه ناشی از فرارسیدن فصل برداشت، کاهش ۲.۴ درصدی قیمت ذرت را به دنبال داشته است.

قیمت محصول گندم در ماه فوریه با وجود میزان کافی دسترسی به محصول در سطح جهان به دلیل شرایط نامساعد آب و هوایی در برخی از مناطق اصلی تولید کننده، محدودیت‌های حمل و نقل و تشدید تنش‌های ژئوپولیتیک روندی افزایشی را به ثبت رسانده است. قیمت پایه گندم ایالات متحده آمریکا به دلیل افزایش نگرانی در خصوص احتمال سرمازدگی و بروز سرمای زمستانه در حدود ۳.۳ درصد افزایش یافته است. در اتحادیه اروپا قیمت محصول گندم که بر

قیمت کنجاله دانه‌های روغنی در ماه فوریه به دلیل افزایش قیمت کنجاله سویا که سهم زیادی در شاخص قیمت کنجاله دانه‌های روغنی دارد افزایش یافته است. با وجود تداوم پایدار استحصال روغن در کشورهای برزیل و ایالات متحده آمریکا قیمت کنجاله سویا به دلیل کاهش فصلی استحصال روغن در کشور آرژانتین و همچنین افزایش قیمت دانه سویا افزایش یافته است. قیمت کنجاله کلزا نیز به واسطه افزایش قیمت کنجاله سویا روندی افزایشی را به ثبت رسانده است. این در حالی است که قیمت کنجاله دانه آفتابگردان به دلیل افزایش محصول صادراتی در کشور آرژانتین تا حدودی کاهش یافته است.

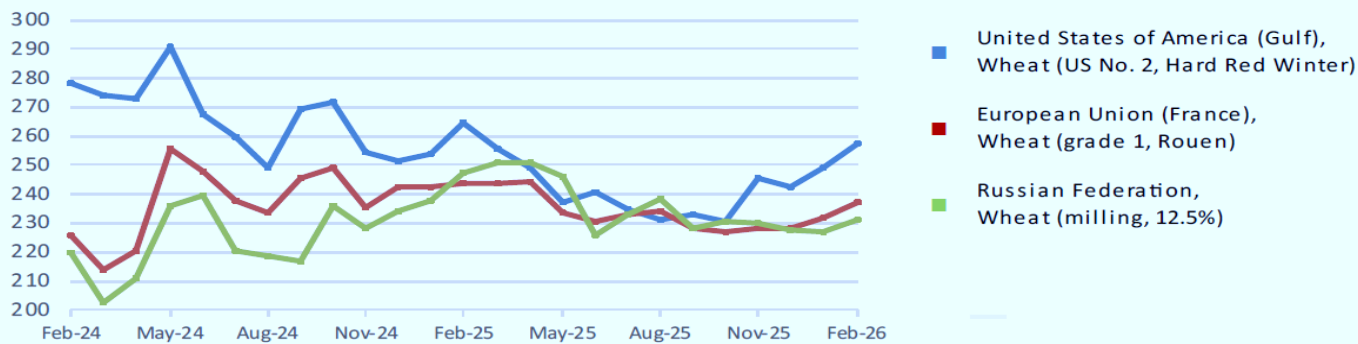
شاخص قیمت روغن نباتی به دلیل افزایش قیمت روغن پالم، سویا و کلزا به بالاترین سطح خود از ماه ژوئن سال ۲۰۲۲ رسیده است و کاهش قیمت روغن آفتابگردان نتوانسته است اثرات افزایش قیمت سایر روغن‌های نباتی را خنثی نماید. قیمت جهانی روغن پالم به دلیل افزایش تقاضا برای واردات محصول و کاهش فصلی تولید در منطقه جنوب شرق آسیا افزایش یافته است. قیمت جهانی روغن سویا نیز به واسطه افزایش حمایت از صنایع تولید سوخت زیستی در ایالات متحده آمریکا افزایش یافته است. همچنین قیمت روغن کلزا نیز به واسطه چشم انداز افزایش تقاضای وارداتی برای محصول عرضه شده توسط کشور کانادا روندی افزایشی را به ثبت رسانده است. در مقابل، قیمت روغن آفتابگردان به دلیل روند کند داد و ستد و افزایش عرضه محصول صادراتی توسط کشور آرژانتین به طور نسبی کاهش یافته اما قیمت این محصول نسبت به مدت مشابه سال گذشته همچنان در سطح بالاتری قرار دارد.

شاخص قیمت روغن نباتی نیز نسبت به ماه ژانویه ۵.۶ واحد افزایش یافته و نسبت به ماه فوریه سال ۲۰۲۵ نیز شاهد افزایش ۱۱.۷ درصدی بوده است.

افزایش شاخص قیمت دانه‌های روغنی ناشی از افزایش قیمت سویا، کلزا و دانه آفتابگردان است. پس از نوسانات اندک قیمت در ماه‌های اخیر، قیمت جهانی محصول سویا در ماه فوریه به بیشترین مقدار خود رسیده است. از منظر عرضه، با وجود بارش باران در برخی از مناطق عمده تولید کننده در کشور آرژانتین، شرایط محصول همچنان بحرانی می‌باشد و به منظور جلوگیری از آسیب بیشتر به عملکرد لازم است که میزان بارش‌ها در منطقه افزایش یابد. به طور مشابه شرایط ناپایدار و غیریکنواخت آب و هوایی در کشور برزیل نیز بر چشم‌انداز تولید سایه انداخته است و در مجموع بروز شرایط آب و هوایی خشک در بخش‌های جنوبی برزیل باعث محدود شدن پتانسیل عملکرد محصول شده است. از منظر تقاضا نیز افزایش حاشیه سود فرآوری در کنار بروز انتظارات در خصوص ثبات تقاضا برای تولید سوخت زیستی در ایالات متحده آمریکا باعث افزایش قیمت سویا شده است. قیمت محصول کلزا نیز به دلیل چشم انداز افزایش تقاضا برای صادرات از کشور کانادا که ناشی از کاهش تنش‌های با کشور چین است برای دومین ماه متوالی کاهش یافته است. در مورد دانه آفتابگردان نیز قیمت جهانی به طور نسبی افزایش یافته که این مسأله به دلیل تداوم محدودیت عرضه می‌باشد و تنها برداشت محصول در کشور آرژانتین است که می‌تواند تا حدودی سطح قیمت را تعدیل نماید. لازم به ذکر است که تا اواخر ماه فوریه ۴۰ درصد از سطح اراضی زیر کشت آفتابگردان در کشور آرژانتین برداشت شده و روند برداشت محصول به سرعت در حال افزایش است.

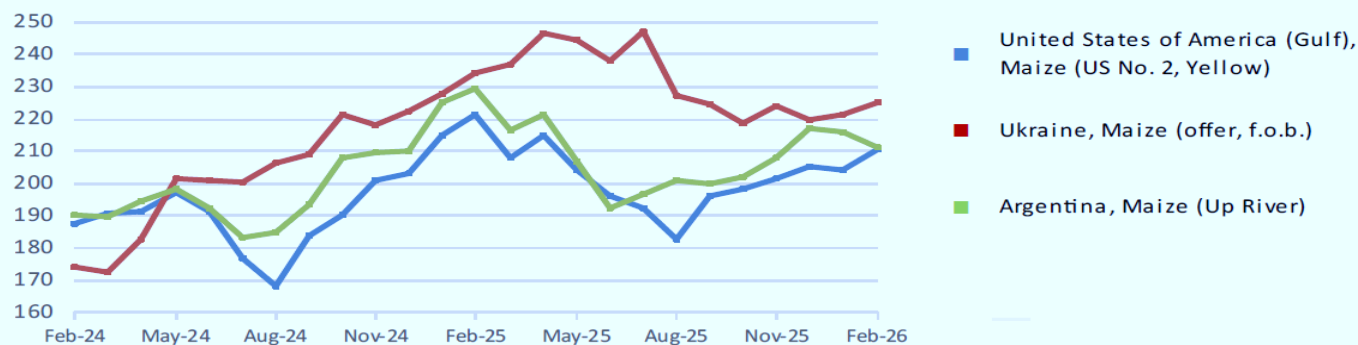

United States dollar per tonne

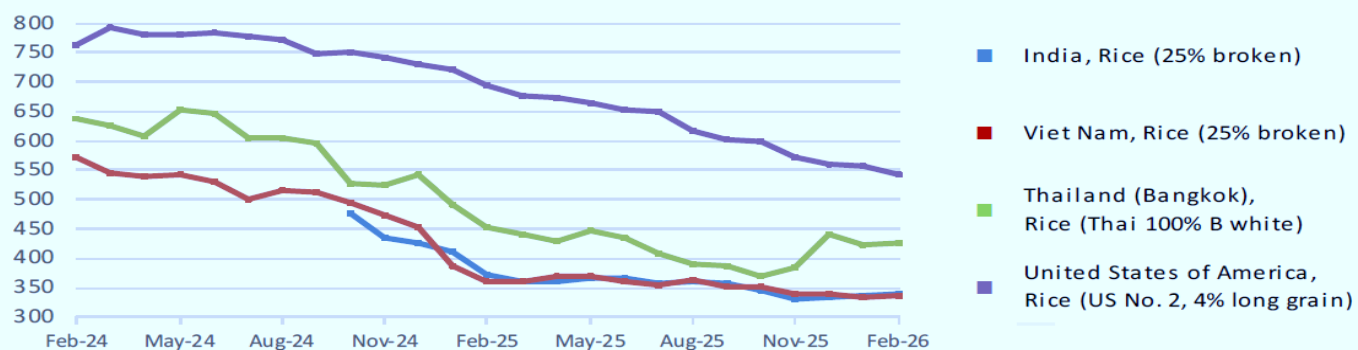
درصد تغییرات			آخرین قیمت گندم (فوریه ۲۰۲۶) دلار/تن	منطقه
سالانه	سه ماهه	یک ماهه		
-۲.۶	۴.۸	۳.۳	۲۵۷.۵۵	ایالات متحده آمریکا
-۲.۷	۴	۲.۳	۲۳۷.۱۵	اتحادیه اروپا
-۶.۴	۰.۶	۲	۲۳۱.۳۷	روسیه

United States dollar per tonne

درصد تغییرات			آخرین قیمت ذرت (فوریه ۲۰۲۶) دلار/تن	منطقه
سالانه	سه ماهه	یک ماهه		
-۵	۴.۵	۳.۲	۲۱۰.۵	ایالات متحده آمریکا
-۳.۷	۰.۶	۱.۸	۲۲۵.۲۵	اوکراین
-۸.۱	۱.۵	-۲.۴	۲۱۰.۹	آرژانتین

United States dollar per tonne

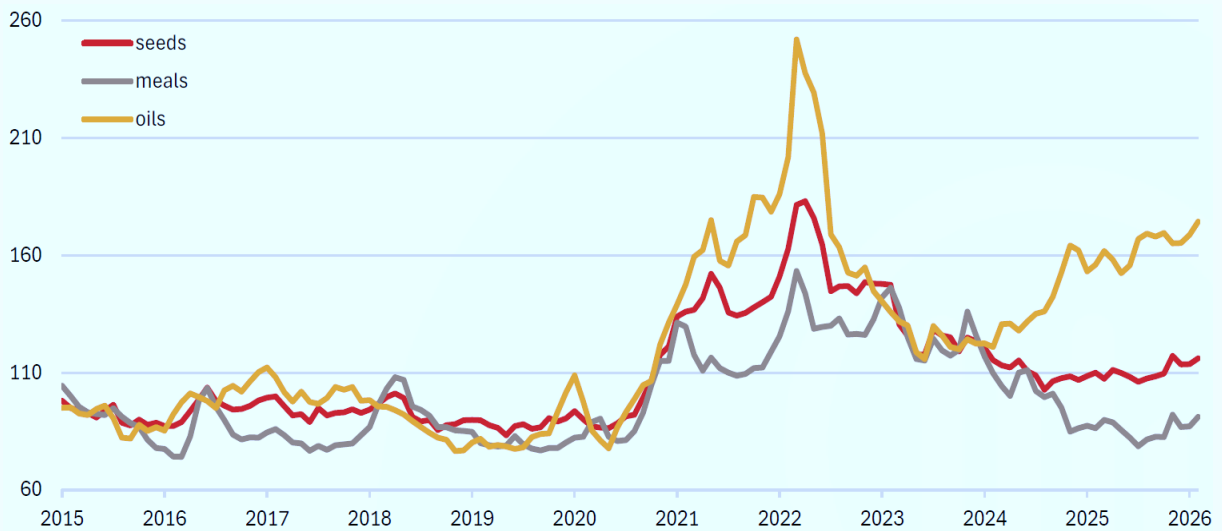

درصد تغییرات			آخرین قیمت برنج (فوریه ۲۰۲۶) دلار/تن	منطقه
سالانه	سه ماهه	یک ماهه		
-۹.۴	۲.۵	۰.۴	۳۳۸.۴۸	هندوستان
-۶.۴	-۱.۲	۰.۳	۳۳۶.۱۵	ویتنام
-۵.۸	۱۰.۹	۰.۳	۴۲۵.۳۳	تایلند
-۲۱.۷	-۴.۹	-۲.۷	۵۴۳.۶۲	ایالات متحده آمریکا

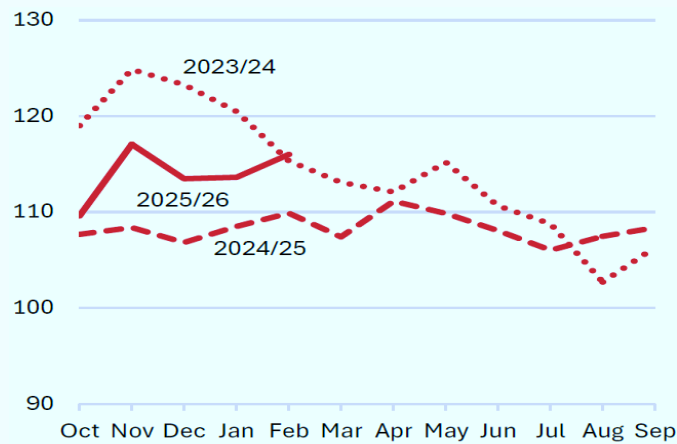
شاخص قیمت دانه‌های روغنی، کنجاله و روغن نباتی

شاخص بلندمدت

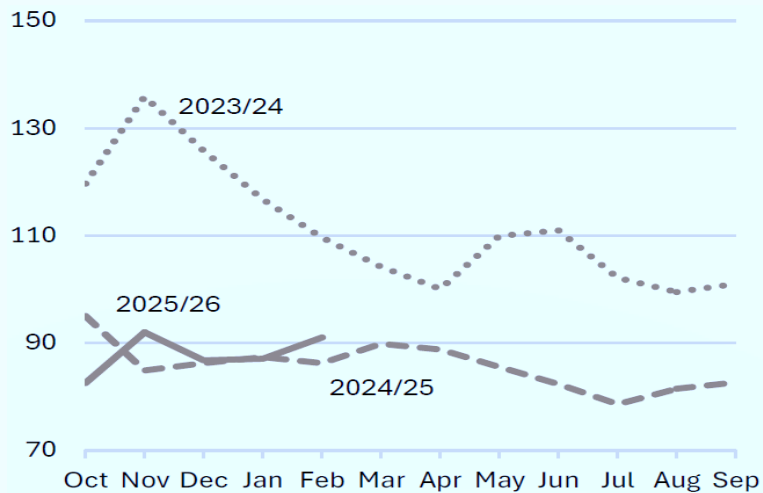

شاخص ماهانه

شاخص قیمت دانه‌های روغنی

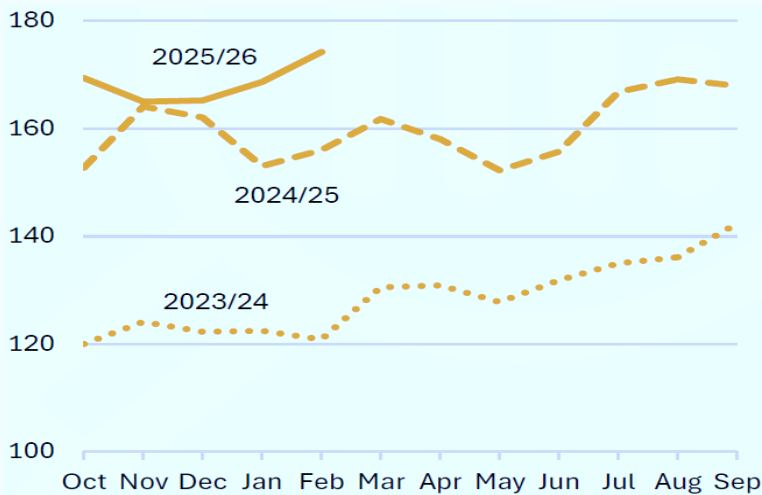

شاخص قیمت کنجاله دانه‌های روغنی

شاخص قیمت روغن نباتی

محصول	آخرین شاخص قیمت (فوریه ۲۰۲۶) درصد			درصد تغییرات	
	یک ماهه	سه ماهه	سالانه	سه ماهه	سالانه
دانه روغنی	۱۱۶	۱.۷۵	۵.۴۵	-۰.۸	۵.۴۵
کنجاله	۹۱	۴.۶	۵.۸	-۱	۵.۸
روغن نباتی	۱۷۴	۲.۹۵	۱۱.۵	۵.۴۵	۱۱.۵